

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobkyně: J. V.,** zast. JUDr. Janou Pejchalovou, advokátkou se sídlem Smetanova 8, Brno, proti **žalovanému: Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně,** se sídlem Moravské náměstí 1, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2010, sp. zn. ZKI-O-186/552/2010, za účasti **osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic ČR,** se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 10. 2012, č. j. 29 A 86/2010 - 188,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2010, sp. zn. ZKI-O-186/552/2010. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Brno – venkov (dále jen „katastrální úřad“), ze dne 31. 5. 2010, sp. zn. OR - 225/2010-703, a toto rozhodnutí potvrdil.

Uvedeným rozhodnutím katastrálního úřadu byly podle ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), zamítnuty námitky stěžovatelky proti zákresu a proti výměře pozemků parcela číslo st. 380/1 a 1857/1 v katastrálním území Vranovice nad Svratkou a bylo rozhodnuto, že uvedené pozemky budou v katastrálním operátu evidovány podle výsledků obnovy katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací. Námitce stěžovatelky proti zákresu pozemku p. č. 2873 v katastrálním území Vranovice nad Svratkou katastrální úřad vyhověl a rozhodl, že po nabytí právní moci uvedeného rozhodnutí bude hranice mezi pozemkem p. č. 2873 na straně jedné a pozemky p. č. 2872 a 1860 na straně druhé v souboru geodetických informací vyznačena podle neměřického záznamu č. 963.

Stěžovatelka v žalobě a jejích četných doplněních namítala řadu pochybení žalovaného i katastrálního úřadu, které však krajský soud v projednávané věci neshledal. Jednalo se zejména o namítané neshody v zákresech pozemků mezi mapami bývalého pozemkového katastru a stavem po obnově katastrálního operátu a z toho plynoucích neshod v hodnotách výměr pozemků a změn polohy nemovitostí. Stěžovatelka krajskému soudu navrhla, aby rozhodnutí žalovaného zrušil a nařídil mu, aby katastrální operát obnovil na podkladě platných kupních, trhových a dědických smluv od roku 1992 a byla mu uložena povinnost fyzicky zaměřit jednotlivé pozemky a podle takového fyzického zaměření provést nové mapování v katastrální a digitální mapě. Stěžovatelka dále uvedla, že je přesvědčena o opakovaném porušení ustanovení katastrálního zákona, neboť nedošlo přes písemný návrh vlastníků k opravě chyb v katastrálním operátu.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku zdůraznil, že předmětem soudního přezkumu v projednávané věci je rozhodnutí žalovaného a katastrálního úřadu ve věci námitek stěžovatelky podle § 16 odst. 3 katastrálního zákona. Z odůvodnění napadených rozhodnutí je přitom zřejmé, že ve vztahu k pozemkům p. č. 380/1 a 1857/1 nebyly překročeny mezní odchylky; v případě pozemku p. č. 2873 pak katastrální úřad překročení mezní odchylky vypočtené podle bodu 15.5 přílohy k vyhlášce č. 26/2007 Sb. zjistil a námitce stěžovatelky v tomto směru vyhověl. S odkazem na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu pak krajský soud připomněl, že v předmětné věci došlo k obnově katastrálního operátu přepracováním, tedy převodem katastrální mapy z grafické formy do formy grafického počítačového souboru. Nevychází se přitom z nového zaměřování hranic jednotlivých parcel v terénu, ale dosavadní katastrální mapa je pouze převedena z pevné podložky do počítačového souboru. Obsahem předložených správních spisů přitom bylo prokázáno, že se správní orgány zabývaly správností zákresů pozemků v nové katastrální mapě i správností výpočtů výměr parcel. Mimo odstraněnou chybu v zápisu parcely č. 2873 tak nedošlo k žádnému zřejmému omylu při zápisu podle předložených listin, ani k chybě způsobené při podrobném měření, zobrazení měření v katastrální mapě ani při výpočtu výměr parcel.

Námitky týkající se rozdílů v zákresech mezi mapou bývalého pozemkového katastru a mapou pozemkové knihy a námitka, že kupní smlouva z roku 1963, která se týká st. plochy p. č. 380, není v souladu s geometrickým plánem č. 121-10/204-920-1962 a tyto chyby a rozdíly v zákresech se posléze projeví i v grafických znázorněních katastrální mapy, se dle krajského soudu nevztahují k předmětnému řízení o námitkách

pokračování

proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. V předmětném řízení totiž nebylo prováděno jakékoliv zaměřování.

V řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu rovněž nelze vznášet otázky týkající se existence vlastnického práva a jeho rozsahu, stěžovatelka tak v předmětném řízení nemůže s úspěchem namítat duplicitní záznam vlastnického práva k pozemku p. č. 2873, ani jiné nesrovnalosti vyplývající ze soukromoprávních vztahů.

K námitce stěžovatelky, že došlo k porušení § 8 katastrálního zákona, když přes písemný návrh vlastníků nedošlo k opravě chyby v katastrálním operátu zapříčiněné nesprávnostmi v listinách, krajský soud uvedl, že nevylučuje, aby při obnově katastrálního operátu došlo rovněž k opravě chyby, avšak pouze za předpokladu, že takový návrh daná osoba kvalifikovaným způsobem učiní. V žádném případě však nelze požadovat po katastrálním úřadu, aby zajistil opravy chyb v kupní smlouvě. V projednávané věci nicméně krajský soud nezjistil, že by stěžovatelka takový kvalifikovaný návrh učinila. Ze správního spisu krajský soud naopak zjistil, že stěžovatelka a další osoby podaly již dříve u katastrálního úřadu návrh na opravu chyby v katastrálním operátu, přičemž podstatou uvedených návrhů byl tvrzený nesoulad mezi obsahem katastru a skutečným stavem v terénu. Žalovaný přitom vedl řízení o opravě chyby v katastrálním operátu pod sp. zn. 0-113-454/2006, které bylo skončeno rozhodnutím ze dne 16. 9. 2003 a nabylo o právní moci dne 2. 10. 2003. Z tohoto rozhodnutí je zřejmé, že došlo k prověření správnosti zobrazení hranic parcel v katastrální mapě a nebyly zjištěny chyby. Současně krajský soud zdůraznil, že správnost tohoto rozhodnutí nelze prověřovat v rámci řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu.

K požadavkům stěžovatelky na provedení měření v terénu soud konstatoval, že předmětem řízení je obnova katastrálního operátu přepracováním. Stěžovatelka tedy nemá možnost vybrat si, jakou metodou dojde k obnově katastrálního operátu. Navíc lze poznamenat, že ve správním řízení ani proti zvolené metodě nebrojila.

Ze všech uvedených důvodů shledal krajský soud žalobu nedůvodnou a podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu se stěžovatelka brání kasační stížností, jejíž důvody výslovně podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Žalovaný dle stěžovatelky uvedl, že byla řešena otázka, zda zobrazení hranic dotčených pozemků při obnově přepracováním není zatíženo chybami, které vznikly zřejmým omylem při obnově katastru ve smyslu § 8 katastrálního zákona. Současně však měl žalovaný dle stěžovatelky zkoumat, zda jsou obsažené údaje v souladu s listinami založenými ve sbírce listin. To však neučinil. Stěžovatelka poukazuje na to, že zobrazení hranice mezi pozemky st. pl. 380/1 a 380/2 není v souladu se založenými listinami. Geometrický plán č. 121-10/204-920-1962 ze dne 28. 11. 1962 na rozdělení parcely č. 380 obsahuje dva zákresy. Stěžovatelka se domnívá, že na druhém zákresu byla čára dělicí uvedené pozemky zakreslena dodatečně ve prospěch pozemku p. č. 380/2. Disponuje totiž fotokopií totožné listiny založené ve sbírce listin Katastrálního úřadu v Břeclavi pod č. d. 0666/63 z roku 1999, na které tato čára zakreslena není. Tato změna tak musela být

provedena někdy kolem roku 2000. Nebyla však doložena listinou, a proto je zápis v katastrální mapě vadný.

Z uvedených důvodů stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odmítl tvrzení stěžovatelky, že nezkoumal, zda jsou údaje v katastru nemovitostí v souladu s údaji dle sbírky listin. O tom dle něj svědčí i odůvodnění napadeného rozhodnutí. K namítaným nesrovnalostem hranic rozděleného pozemku p. č. 380 žalovaný sdělil, že kopie plánu z roku 1962, na kterou stěžovatelka poukazuje, nebyla nikdy podkladem pro změnu údajů v katastru nemovitostí, neboť nemá náležitosti listiny pro změnu údajů v pozemkové evidenci. Jedná se o listinu, na které je pravděpodobně zaznačen projekt budoucího rozdělení pozemku dvora, jako podklad pro souhlas stavebního úřadu s tímto rozdělením.

Z katastrálního operátu žalovaný naopak zjistil, že změna vlastnické hranice a výměr parcel č. 380/1 a 380/2 nastala v katastru nemovitostí dne 8. 7. 1980 zápisem kupní smlouvy ze dne 19. 6. 1980 a k ní připojeného geometrického plánu č. 143-366-8-040. Rovněž výměry předmětných parcel zůstaly i po přepracování katastrálního operátu do digitální podoby původní. Žalovaný z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupena advokátkou. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka zaslala dne 1. 3. 2010 katastrálnímu úřadu podání nazvané „Nesouhlas s digitalizací – zaměření v obci Vranovice, katastrální území Vranovice nad Svratkou“. Ve vztahu k pozemku p. č. 380/1 uvedla, že nesouhlasí s pozměněnou výměrou a zákresem této parcely v digitální mapě. Katastrální úřad toto podání vyhodnotil jako podání ve smyslu § 16 katastrálního zákona a zahájil řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu pro katastrální území Vranovice nad Svratkou. V tomto řízení dospěl k závěru, že u parcel č. 380/1 a 380/2 nebyla při obnově katastrálního operátu překročena mezní odchylka podle ustanovení bodu 15.5 přílohy ke katastrální vyhlášce, a proto lze provedený zápis považovat za totožný se zápisem provedeným v analogové mapě na základě geometrického plánu č. 143-366-8-040 ze dne 11. 5. 1979, na základě kterého byla vyznačena hranice mezi pozemky. Ve vztahu k opravě chyby v katastrálním operátu katastrální úřad uvedl, že k takové opravě může přistoupit jen tehdy, byla-li hranice zakreslena v důsledku zřejmého omylu (k pojmu zřejmého omylu blíže srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 - 134; všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou též dostupná na www.nssoud.cz) a v rozporu s podkladovou listinou za předpokladu, že vlastníci pozemků průběh hranice v minulosti neměnili a

pokračování

nezpochybňují jej. Pokud je však průběh hranice mezi vlastníky sporný, je o této otázce oprávněn rozhodnout pouze soud v nalézacím řízení. Uvedené potvrdil napadeným rozhodnutím i žalovaný.

Námítka, dle které při obnově katastrálního operátu přepracováním, pro katastrální území Vranovice nad Svratkou, došlo ke zřejmému omylu, jehož důsledkem by bylo chybné zakreslení hranice pozemků p. č. 380/1 a 380/2 v uvedeném katastrálním území, není důvodná.

Obnova katastrálního operátu, jako souboru informací specifikovaného v ustanovení § 4 katastrálního zákona, je činností katastrálního úřadu, jejímž cílem je vyhotovení nového souboru geodetických informací ve formě grafického počítačového souboru a nového souboru popisných informací katastrálního operátu, kterou zahajuje katastrální úřad bez návrhu. Je možné ji provést mimo jiné i přepracováním souboru geodetických informací (jak tomu bylo v souzené věci), kdy katastrální operát zůstává zachován s tím, že katastrální mapa je při tomto způsobu obnovy převáděna z grafické do digitální podoby. Při obnově katastrálního operátu přepracováním se tedy, na rozdíl od obnovy katastrálního operátu mapováním, nevychází z nového vyšetření hranic jednotlivých parcel v terénu, ale dosavadní katastrální mapa je převedena z pevné podložky do počítačového souboru, který umožňuje vedení katastrální mapy pomocí výpočetní techniky. Z nové digitální mapy jsou pak vypočteny zpřesněné výměry parcel, aniž by tímto byly jakkoliv dotčeny právní vztahy k předmětným nemovitostem. Dle ustanovení § 63 odst. 5 vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí katastrální zákon (dále jen „katastrální vyhláška“), lze při obnově katastrálního operátu přepracováním přecíslovat parcely, je-li jejich číslování nepřehledné nebo je po oddělení některých kmenových čísel parcel příliš vysoké.

Obnova katastrálního operátu je tedy souborem úkonů katastrálního úřadu technického a evidenčního charakteru (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2005, sp. zn. 22 Cdo 1840/2003, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 7. 2007, č. j. 29 Ca 162/2005 - 52, publikovaný pod č. 1432/2008 Sb. NSS). Právní vztahy k nemovitostem, není-li jejich změna doložena listinou (§ 5 odst. 7 katastrálního zákona), nemohou být žádným způsobem dotčeny. V rámci obnovy katastrálního operátu není katastrální úřad oprávněn jakkoliv rozhodovat o existenci či rozsahu vlastnického či jiného práva k dotčené nemovitosti.

Podle § 63 odst. 3 písm. c) katastrální vyhlášky se při obnově katastrálního operátu přepracováním provede i oprava zjištěných chyb v katastru. Stejně tak není vyloučeno provést v rámci obnovy katastrálního operátu přepracováním revizi hranic pozemků [§ 50 odst. 4 písm. b) ve spojení s § 63 odst. 3 písm. a) katastrální vyhlášky], byť takovýto rozsah revize katastru nemovitostí netvoří povinnou součást obnovy katastrálního operátu (blíže viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 134/2012 - 46). I v rámci řízení o námitce proti obnovenému katastrálnímu operátu tak lze opravit zjištěné chyby v katastru a to za splnění předpokladů dle § 8 katastrálního zákona.

V případě, že by byla námitka opírající se o existenci chyby v obnovovaném katastrálním operátu úspěšná, bylo by námitce vyhověno a údaje obsažené v obnoveném

katastrálním operátu by byly změněny tak, aby odpovídaly skutečnému stavu. Podmínkou opravy chyby v katastru nemovitostí v případě nesprávného zobrazení hranic parcel je chyba vzniklá zřejmým omylem při vedení a obnově katastru [§ 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona], chyba vzniklá nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem [§ 8 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona], a chyba vzniklá nesprávnostmi v listinách, podle nichž byly zapsány, na základě opravy listiny provedené tím, kdo listinu vyhotovil nebo kdo je oprávněn opravu listiny provést (§ 8 odst. 2 katastrálního zákona).

K žádné takové chybě v projednávané věci nedošlo. Opakovaně stěžovatelkou uváděné tvrzení, že zápis hranice mezi pozemky p. č. 380/1 a 380/2 je zatížen chybou, nemá oporu ve spisovém materiálu. Geometrický plán z roku 1962 č. 121-10/204-920-1962, který má dle stěžovatelky obsahovat dva různé zákresy hranice pozemků p. č. 380/1 a 380/2, s dodatečně vyznačenou dělicí čarou, není založen ve sbírce listin a jeho účelem pravděpodobně bylo pouze získání souhlasu stavebního úřadu s budoucím dělením pozemku, o čemž svědčí existence řádkového razítka Okresního národního výboru.

Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, jakým způsobem by stěžovatelčino tvrzení, že na druhém geometrickém plánu byla dělicí čára zakreslena dodatečně někdy kolem roku 2000, mělo ovlivnit správnost údajů uvedených v katastru nemovitostí. Zápis v katastru nemovitostí katastrální úřad totiž provádí na základě podkladových listin, tedy nejčastěji na základě smluv či rozhodnutí. V projednávané věci byl pro vyznačení hranice mezi pozemky p. č. 380/1 a 380/2 zásadní geometrický plán datovaný později, č. 143-366-8-040, který byl přílohou kupní smlouvy ze dne 19. 6. 1980, na základě které došlo k převodu části pozemku p. č. 380/1 a jejímu sloučení do pozemku p. č. 380/2. Podle této listiny a uvedeného geometrického plánu katastrální úřad provedl zápis práv do katastru nemovitostí a vyznačení hranice pozemků do katastrální mapy.

Stěžovatelka uplatňuje tvrzenou chybu v zákresu hranic pozemků p. č. 380/1 a 380/2 opakovaně. Zdejší soud proto připomíná, že žalovaný již v rozhodnutí ze dne 16. 9. 2003, č. j. O - 113/454/2003, neshledal návrh stěžovatelky (a dalších osob) na opravu chyby v zobrazení hranic a výměr, mimo jiných i pozemků p. č. 380/1 a 380/2, důvodným. V uvedeném rozhodnutí, které není a ani nemůže být předmětem soudního přezkumu v projednávané věci, žalovaný důkladně prověřil údaje zapsané v katastru nemovitostí a jejich návaznost na dokumenty založené ve sbírce listin, přičemž ve vztahu k uvedeným pozemkům neshledal žádnou chybu ve smyslu § 8 katastrálního zákona.

Lze tak uzavřít, že v rámci nyní posuzovaného řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu se jak katastrální úřad, tak i žalovaný námitkami stěžovatelky podrobně zabývaly, přičemž prověřily, že při obnově katastrálního operátu přepracováním nedošlo k překročení stanovené mezní odchylky, jak je přehledně vysvětleno zejména v prvostupňovém rozhodnutí. Proto byly i výměry uvedených pozemků v katastrálním operátu po přepracování ponechány totožné s výměrami vedenými v katastrálním operátu před obnovou. Správní orgány přitom prověřily, že hranice pozemků odpovídá údajům, na základě kterých byla do katastru nemovitostí

pokračování

zanesena, tj. zejména geometrickému plánu č. 143-366-8-040 ze dne 11. 5. 1979, který byl součástí kupní smlouvy ze dne 19. 6. 1980.

Nejvyšší správní soud opakovaně poukazuje na skutečnost, že v případě, že se stěžovatelka cítí být poškozena na svém vlastnickém právu, je účinným prostředkem ochrany pouze žaloba na určení vlastnického práva podaná příslušnému soudu v občanském soudním řízení. V rámci řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, resp. v rámci řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu, není katastrální úřad oprávněn tyto otázky řešit. Oprava chyby v katastru nemovitostí totiž nemůže podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 - 134). Katastrální úřady, ani jim nadřízené správní orgány, nemají zákonem danou pravomoc rozhodovat o vlastnických vztazích k nemovitostem, jejich pravomoci jsou vymezeny v zákoně č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech. Rozhodnutí těchto orgánů mají pouze evidenční charakter, na jejich základě jsou skutečnosti vkládány do katastru nemovitostí (k tomuto srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 7. 2007, č. j. 29 Ca 162/2005 - 52, publikovaný pod č. 1432/2008 Sb. NSS).

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Osobě zúčastněné na řízení nevznikly žádné náklady ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. Z uvedených důvodů rozhodl, že žádnému z účastníků ani osobě zúčastněné na řízení se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu